

BASÍLICA
SANTA
MARIA
DEL PI

AHIR,
AVUI,
DEMÀ

Núm.

773

7
abril
2019

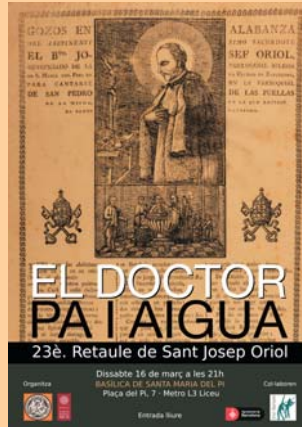
També en el Retaule de Sant Josep Oriol

Ja fa bastants anys que en la representació del Retaule de Sant Josep Oriol hi ha un moment del Tercer Nocturn o tercer acte, en que un narrador puja del públic estant fins a dalt del presbiteri i llegeix un text, diferent cada any.

És un moment del Retaule en que la nostra Comunitat del Pi vol fer una reflexió que entronqui els relats de l'època de Sant Josep Oriol i de l'època en que va començar la seva causa de beatificació amb l'actualitat de la nostra ciutat, amb l'actualitat de la nostra gent, en la nostra actualitat.

Les persones o a voltes entitats a qui demanem que ens escrigui aquest text (que també apareix sempre en el programa de mà del Retaule) les triem entre l'equip de regidors del retaule i mossèn Gaietà i en la darrera edició, la petició va recaure en l'Oriol Junqueras que, malgrat les dificultats logístiques inherents a la seva actual condició, va tenir l'amabilitat d'acceptar l'encàrrec que li vàrem fer arribar a través de la seva esposa.

Transcrivim a continuació el text d'aquest escrit.

Un home bo

Fa molts anys que dins d'aquestes pedres s'hi fa vida. Aquí, entre la Revolta dels Segadors i la Guerra de Successió, hi va exercir el seu magisteri Mossèn Josep Oriol, qui més tard seria venerat com a Sant. En podríem explicar infinitat d'anècdotes però allò més interessant i allò que vull subratllar és la seva disposició a fer el bé. Res del que fem no té sentit si el seu propòsit final no és fer el bé. I algú em podrà dir, què és fer el bé?. Al que

jo responc amb l'exemple de Sant Josep Josep Oriol, que al llarg de la seva vida va treballar incansablement a favor de la gent més necessitada, en uns anys que els pobres eren pobres de solemnitat i que la gana, i una sanitat pública inexistent, devorava la longevitat d'homes i dones.

Popularment se'l coneixia com el Doctor Pa i Aigua, pels socors que durant tot el seu magisteri va exercir a favor de les classes populars. Catalunya, i en particular Barcelona, té una generosa llista de prohoms, que s'han dedicat en cos i ànima a ajudar els seus veïns. Recordem la figura del Doctor Robert, il·lustre alcalde de Barcelona, un home molt estimat, altruista, que sovint visitava gratuïtament i que va destacar, especialment, en les epidèmies barcelonines de febre groga (1870) i del còlera (1885). Segurament per això els barcelonins se l'estimaven tant que no es recorda al segle XIX enterrament tan multitudinari com el que li van tributar els barcelonins, els mateixos que van alçar per subscripció popular un monument, de Josep Llimona, per retre-li reconeixement i homenatge. Després del sepeli del poeta Jacint Verdaguer, un altre religiós, la manifestació de dol popular catalana més multitudinària fins aquella data va ser en reconeixement al Doctor Robert. De fet, la Barcelona que explica Voltaire al Setge de Barcelona (Història de Jenni), ambientat el 1705, tres anys després que morís el prevere de la parròquia del Pi és una ciutat profundament devota, una ciutat de processons i pregàries, tant que Voltaire diu no haver conegut mai una societat tant religiosa.

A l'enterrament de Sant Josep Oriol (va ser beatificat pel Vaticà el

1806) pels carrers de Barcelona a finals de 1702, acudí en massa la població de la ciutat. El bisbe va decretar que el seguici funerari fes el mateix itinerari que la processó del Corpus. Josep Oriol va ser enterrat a la capella on exercia el seu ministeri sacerdotal, aquí mateix, a la parròquia del Pi, on reposa eternament. Pocs personatges deixen una petja tan profunda i és per això que els veïns li segueixen tributant cada any un reconeixement representant "El retaule de Sant Josep Oriol", que al cel sia i que per molts anys puguem recordar el seu exemple, el d'un home bo.

El Plat del Pobre Vergonyant (4)

En els segles XII i XIII la dignitat la donava la manera de viure i això també comportava la manera de viure la precarietat. L'ajut es demanava i concedia de manera que qui el rebia, pogués viure de la mateixa manera com havia viscut fins llavors.

A finals del segle XIII laics de les set parròquies barcelonines (Santa Maria del Mar, Sant Just i Pastor, Santa Maria del Pi, Sant Pere de les Puel·les, Sant Jaume Apòstol, Sant Cugat del Rec i Sant Miquel) varen crear el Plat, Bací o Col·lecta dels pobres vergonyants per distingir els seus feligresos necessitats dels pobres de solemnitat i ràpidament gaudiren de força popularitat. Funcionaven de manera anònima, amb rigor, serietat i discreció. La nostra parròquia però, és la que millor ha conservat la documentació des de la seva fundació i una de les poques que segueix treballant per l'objectiu pel que fou creat.

El barri del Pi quedava separat en dues parts. Dins la primera muralla hi vivia gent més acomodada. A l'altra banda de la Rambla, s'estava formant el Raval amb població amb menys recursos. Però pràcticament veïns de totes dues bandes en algun moment o altre, havien hagut de recórrer a l'ajut del Plat.

Els llibres de comptes dels segles XIII al XV han estat estudiats pel Doctor en Història Salvador Claramunt. I per això sabem que el bací tenia tres tipus d'ingrés: rendes de censals, llegats testamentaris o algun donatiu puntual, i les almoines que els baciners recaptaven seguint les ordinacions fundacionals. Tots els ingressos s'anaven guardant en una caixa que es custodiava a la sagristia i en un bagul (actualment exposat al museu) es guardaven els quaderns on s'anaven apuntant detalladament els ingressos i despeses.

Tenint en compte que el préstec estava considerat un acte d'usura i estava prohibit, es va idear la fórmula dels censals, l'equivalent actual a una hipoteca. Aquest sistema era el que aportava més ingressos però els donatius i llegats testamentaris demostraven el costum piadós en gent de tota condició social.

S'anotava detalladament el nom del beneficiari, la causa per la qual necessitava ajuda i el carrer on vivia. La crisi econòmica del segle XV va fer augmentar les peticions d'ajudes per maridar donzelles sense dot, celebrar exèquies fúnebres o ajudar vídues que havien quedat en posició precària. Extraordinàriament, per Nadal i Sant Joan, es repartia farina i roba rebuda de llegats testamentaris.

Eva Guardiola

Cicle de cinema transcendental

El proper dilluns, 8 d'abril, i a les 19:30 i a la cripta com és habitual, projectarem l'onzena pel·lícula del nostre Cicle de cinema transcendental, "**Procès de Jeanne d'Arc**" del cineasta francès Robert Bresson (1901-1999) estrenada l'any 1962 i ambientada en l'Edat Mitja durant la Guerra dels Cent Anys. Després de ser capturada en una batalla contra les tropes angleses que havien envaït França, Joana d'Arc, va ser empresonada i processada per un tribunal eclesiàstic que la va acusar de bruixeria i la va condemnar a morir a la foguera.

HORARIS DE MISSES I ACTES LITÚRGICS DE LA SETMANA SANTA

14 d'abril, Diumenge de Rams

11:45, Processó i Benedicció de Rams
Misses a les 12:00 i 13:00
19:00, Via Crucis

18 d'abril, Dijous Sant

18:00, Missa de la Cena del Senyor

19 d'abril, Divendres Sant

17:00, Celebració de la Passió del Senyor
i després, Via Crucis

20 d'abril, Dissabte Sant

22:30, Vetlla Pasqual

21 d'abril, Diumenge de Resurrecció

Misses a les 12:00 i 13:00

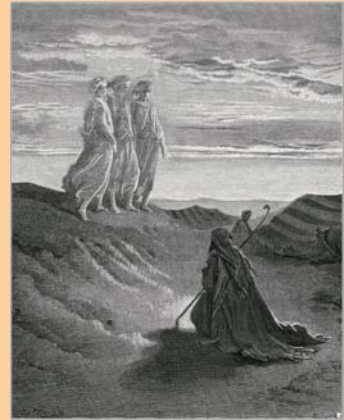
23 d'abril, Sant Jordi

18:00, Aniversari de l'Arxiu Parroquial i celebració dels
200 anys de la mort del baró de Maldà

Temes de formació permanent, segona conferència

Seguim amb el cicle de **Temes de formació permanent** que vàrem iniciar la setmana passada. El pare Anton Maria Vilarrubias va acabar la primera conferència sobre "Els deu primers capítols del llibre del Gènesi" dient-nos que en la propera xerrada sabriem si Abraham, el patriarca del judaisme, va existir o no.

Tindrem resposta el divendres 12 d'abril després de la missa de les 7 de la tarda a la cripta i en la formació titulada "**Abraham, pare de la fe**" que ens presenta com la narració pedagògica del personatge és una creació catequètica i subtil per a aclarir l'origen de la fe, com és provada, i els fruits que comporta a qui l'accepta i viu.

Abraham a les Alzines de Mambré, Gustau Doré

Horari de misses

DIES FEINERS

19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES

18:30 a la Capella de la Sang
20:00 a la Capella de la Sang

DIUMENGES

12:00 a la Capella de la Sang
13:00 (en castellà) a la Capella de la Sang

On som?

BASÍLICA
Plaça del Pi, 7

SAGRISTIA I DESPATX
Plaça del Pi, 7

LOCALS PARROQUIALS
Cardenal Casañas, 16

08002, Barcelona
Tel. 93 318 47 43
info@basilicadelpi.cat
www.basilicadelpi.cat

Despatx parroquial

El despatx parroquial és l'indret d'acollida de la parròquia on us atendrem a qualsevol hora.

Per les gestions administratives relacionades amb els sagraments, l'horari establert és el següent: dimarts de 10:00 a 11:00 (atenció telefònica) i dimecres de 18:00 a 20:00.

despatx.santanariadelpi@gmail.com